

Indochine
Un an... 8500 Un an... 10000
Six mois... 500 Six mois... 600

Annonces Légales

0800 la ligne de 6 points sur justification
de 9 cœurs toutes que soit la page.

Annonces Commerciales

On vente à faire

DÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

NĂM THỨ NHƯỚC SỐ 70

NGÀY THỨ HAI

5 NOVEMBRE 1923

Tổng-ly kiêm Châ-Bút
NGUYỄN-KIM-DINH

Le Courier Indochinois

東法時報

MỌI TỔN XUẤT BẢN 3 LẦN NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 675

GIÁ BÁN

Tông Phap
Một năm... 8500
Six mois... 5000

Nguyễn Quốc
Một năm... 10000
Six mois... 6000

Mua bão phái trả tiền trước
Mandat và thư để gửi cho
M. NGUYỄN-KIM-DINH

Rao bão sẽ tiếp tục bán hay là chờ
đến thương nghị trước

NHÓM HỘI-DÔNG QUÂN-HẠT

Ngày hôm nay là ngày Nghị-viên Quân-hạt Hội-dồng nhóm dặng lập sở thâu sô xuất trong năm 1924 để mà cai trị và mở mang xứ Nam-ký. Theo lề luật tổ chức Hội-dồng Quân-hạt thi kỳ nhôm này hội nghị trót 20 ngày, nếu trong hòng định ấy mà công chuyện làm chưa rồi thì được nhôm thêm 10 ngày nữa. Tuy là quyền hành của Hội-dồng Quân-hạt chỉ có lập sở thâu sô xuất đó là trọng hon hết mà thôi, nhưng mà trong lục nhôm, hè nghị-luận tò khoán nào thì nghị-viên thường hay thừa dịp ấy mà tò lò ước xin những điều lợi dân ích quốc.

Ai cũng biết Nghị-viên Quân-hạt Hội-dồng là người của dân bau cù, nên mấy ông là Đại-biều của quốc-dân; còn người soạn bao tuy không ai bau cù mạc đầu, nhưng mà vì chure vụ nên phải thám độ dân-tinh, thường thông hiểu dân-ý, bởi vậy cho nên họ mới gọi là tai mắt của công-chung.

Nay đã đến ngày nhôm Hội-dồng Quân-hạt, lè thì chúng tôi vì dân, vì lợi-quyền của dân, vì sự tần-hoa của dân, mà kẽ ra cho hết trên tờ báo những điều của dân ham muốn với những việc mà dân than phiền, dặng để cho chủ-vi Nghị-viên Quân-hạt Hội-dồng xem rồi chure lượng mà làm cho quốc-dân thỏa lòng dẹp ý. Nhưng vì chúng tôi nghĩ người Annam chẳng ai mà chẳng biết buổi này quốc-dân ta chẳng mờ trước đều chi hơn là mờ trước mờ mang tri-thức, và chúng than phiền đều chi hơn là than phiền quyền lợi tan-tanh. Mờ muôn mờ mang tri-thức, vẫn bòi quyền lợi thi-tí-phái tò chure nhiều việc, sắp đặt nhiều nơi, nên những điều ham muốn với những chò than phiền của quốc-dân đều viết một quyền sách sơ-ké cũng chưa dù, thế mà bài-nhứt-trình khô mà nói cho tướng-tan-dung. Dã vậy mà chúng tôi lại nghĩ trong mười

D. P. T. B.

Công-van-lu-yet-huc

Hưởng-truyen

MỘT CÂM ĐÁO MỚI TÌM ĐƯỢC

Một người chủ-tàu nước Norvège (ở Áu-châu) có nói rằng trong một chuyến tàu người ấy đi trong Bắc-bang-dung-mới đây, người có thấy một cây đao ở gác biển François-Joseph mà xưa nay chưa ai biết.

Bảo ấy vòng quanh do được hòn non-ki-lô-mét. Xưa nay các nhà hàng-hỏi không ai biết cây đao ấy, vì trước kia đao ấy bị các tảng văng đá cao tới 30 plets (thứ thước do, dài 30 phân) che kín đi, không trông thấy.

Thầy Nguyễn-van-Khuynh có bằng thành-chung dặng linh-chức Giáo-Hip-hoah và tuy quan Chủ-tỉnh Long-xuyen sử-dụng.

TRUNG-TY VIEN-HOC BON-QUOC

Theo lời nghị-quan Thống-đốc Nam-ký dê ngày 22 October 1923:

Quí-thầy: Phạm-van-Sen, Phạm-van-Phu, Phạm-công-Chương, Lê-van-Hiên, Phạm-khai-Phối và Nguyễn-hữu-Vi, có hàng-số học-danh bỗ vào ngạch Trung-giao-hậu-bổ và tuy quan Chủ-tỉnh Vinh-long sử-dụng.

Thầy Nguyễn-van-Khuynh có bằng thành-chung dặng linh-chức Giáo-Hip-hoah và tuy quan Chủ-tỉnh Long-xuyen sử-dụng.

Cô Nguyễn-thi-Bach có bằng-số-học dặng linh-chức nữ Trung-giao-hậu-bổ và tuy quan Chủ-tỉnh Long-xuyen sử-dụng.

Cô Nguyễn-thi-Bach có bằng-số-học dặng linh-chức nữ Trung-giao-hậu-bổ và tuy quan Chủ-tỉnh Long-xuyen sử-dụng.

Số TIỀN CHÁNH PHỦ CUNG CẤP
ĐỨC HÀM-NHỊ

Số tiền cung cấp vinh-vien của due

Hàm-Nhị (huy Ung-Lịch) theo như

CUỒNG ĐÀM

CUỒNG-SÍ TU THẦN

Anh em chàng tôi trong làng
diễn, tuy mang cái lát khát khùng,
chó chung chung khác người dại
máy nói. Làng sao đổi lại bạc dài
chàng tôi, cứ nói chàng tôi là máy
cay cay hiếu mồi năm rơ ba
thiên lùa dê như chơi mà họ không
thêm làm, họ cứ bao nois chau-

bàn đến. Họ chia làm hai phe.
Phê thứ nhất nói nói nhà xa lom
chó, he buon thi ra chợ chơi;
ruộng gác xó bò nếu chịu khó
chàng tôi, cứ nói chàng tôi là máy
thiên lùa dê như chơi mà họ không
thêm làm, họ cứ bao nois chau-

thành Saigon câu việc làm, trong
tháng chưng đít ba chay bạc;
nhặt-trinh quốc-ngữ không móng,
để cùi nhặt-trinh tây tau, đù
mày giài trùi nhà không cho
nú nào để dem tiền bô thi tận dâu
dâu, con cái trong nhà không
ngay may ma ra trong riet mao
đứng mồ mang học thức cho toàn
thế quốc-dân. Ấy là kẻ đại khai
những cách dà ô đài của phe ấy.

Coi bộ lý-thuyết nòi nhà xa han
chợ thích hiếp thời thế lâm, nên
phai ấy đồng người hon phai kia

Phai nòi nhà giài hon chay được
may người? Ai là người buon
buon trèo tên nòi nhà chơi? Ai là
người lợi dụng học thức của mình
để dây con cái trong nhà? Ai là
người ching-tuong đén đều leh
quí lợi dân, cùi to cho dân trong
diễn it. Chàng tôi lại có phần ra
từ ngạch: ngach dien ghen, máy
người tuyển vào dò dâu là đơn bả;
cùi đơn ông phần nhiều qua ngạch
diễn chay, nói thanh hơn một chay
thi kêu lù diễn từ tho.

Nay lại mời thêm một ngạch
phu, là ngach dien phuong ngon.
May người trong ngạch ấy hè mo
mieng thi phun ra một cau phuong
ngon, các bắc lão thinh trong
ngach ấy thường hay viết một
cau phuong ngon ra rồi giải
ngiua ranh re, rồi lại gởi đến các
bao quan anh hanh.

Chu đoc giac chay không tin kui
toi vua noi do, nén voi phai thuât
cho ranh re. Vi nhu cau: Noc nha
xa hon chay, mi rất nhiều ngau

ngihi dinh ngày 1er Septembre 1923
giua tranh, tam chay (sau chay) 3
la một tram ngan quan, nhưng kẽ từ
ngay 1er Janvier 1923 trò di, thi lai
tang len den mot tram hat chay ngan
quan.

Số tiền cung-cấp ấy do những số
công-nho sau này chịu:

1- 90 000 quan tiền tây (frances) v.v
số dư-toan Bong-phap.

2- 30 000 quan tiền tây v.v số dư
toan Trung-ky.

.

NĂNG TÌNH NHI-NỤ, THÂN MINH
XEM KHINH

Một người Nhât-bản, tên gọi Inouye, làm chánh kế-toán ở công-ty Mitsui ở Niu-uốc. Từ khi sang làm bao Niu-uốc thi-viên vẫn ở lại Hoàn-tan.

Khi nghe tin bao Nhât-bản vừa có
một trận động đất dữ dội làm hủy
hoại hai thành-phố to nhất là Đông-
kinh và Hoàn-tan, thì M. Inouye
tai tròn một bài diễn-tin, nói vua và
hai con dâ chiết cả trong bài trận động
đất ấy rồi. Lúc đó M. Inouye dường
người làm việc trong một cái buồng
giấy ở tùng-gác thứ 15. Khi đọc bài
biết diễn-tin bì ai ấy xong thì ông ta
đi ra chỗ cửa sổ trời qua trần song
sóng, bước ra ngoài bao lan, rồi dầm
đầu từ trên cao nhảy xuống đường.
Khi đó ở ngoài đường có đèn máy
ngân người đưa chứng-kien cái thảm

khí.

.

MỘT CON THỎ KHẮC THƯƠNG

NUT KIN MÀ VÂN SÓNG

Ngày 19 Avril mới rồi, có một người
ở thành Niu-uốc gởi cho bác-si Johns
Schmidt, là Tông-trường viên thi-
thanh Carlberg tại thành Copenhagen
(kinh-dù nước Danemark bên Âu-
châu) một con lợn nhỏ. Lợn đe
trong một cái chai, dây nước có chất
formol là một chất tối kỵ cho các
sauh vật. Chai đút nút gần keo thật
kín để trong một cái hộp sắt tây. Đến

ngày 19 Mai thi chai ấy giờ tới Co-

nphague, mây đến thẳng Jaun, bác-si

mới mở chai ra, mà con lợn vẫn

sống không việc gì cả. Thế là trong

hai tháng trời con lợn ở trong chai

kín không khí trôi, không ảnh hưởng,

không có ăn, chỉ có một phần chia

tùi lít nước, trong lại có chất formol

là một chất độc-mật con trâu ài nhằm

đóng phái chết, mà vẫn sống được

không việc gì. Đó cũng là một việc

lạ.

.

HỘ NGOẠI-GIAO
HỘ HỌC GIÁO-KHOA

Ở TRƯỜNG BON QUỐC SAIGON

CÁI BÀI đầu chiến-anh đã dạy 17

hôm thứ bảy 27 October & trường

Bon-quoc (Collège Chasseloup-Lau

bat).

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 675

GIÁ BÁN

Tông Phap
Một năm... 8500
Six mois... 5000

Nguyễn Quốc
Một năm... 10000
Six mois... 6000

Mua bão phái trả tiền trước
Mandat và thư để gửi cho
M. NGUYỄN-KIM-DINH

Dây thép nồi (Telephone)
Số: 384
Rao bão sẽ tiếp tục bán hay là chờ
đến thương-nghị trước

PHẬT-GIÁO LU'OC KHẢO

Trái đất xây vân-nên có ngày có đêm,
mà lâm-căn bồn-mới-dặng; nếu người
cuộc đời đời dõi nên có suy có thịnh.
Trong thiên-hạ hễ người van-minh
chẳng nòi thi các tôn-phu kinh-pém
chứng này. Các khoa-học càng thịnh,
thì sự nòi linh-càng suy, người tu-do
càng đông, thi thâm-quyền càng yếu.
Thứ xưa các dân-tộc ở trong hoán
võ-sóng-thần trọng-dạo, phần-nhiều
tôn-bà đạo mà thời: Phia Áu-châu
thì sòng-thượng Thiên-chúa-giáo,
phia Án-dô-thì sòng-thượng Phật-giáo,
phia Đông-á-châu thì sòng-thượng
Không-giáo. Đến đời nhà Hán vua
Minh-dé nam-thì báy, hiệu Vinh-Binh,
nhỉ là nam giáp-tý, trước Thiên-
chúa giáng-sanh sáu mươi bốn năm,
phật-nhứt-tử là Đại-má-một-dòng-dó,
đến nay dây giài-haing-nam-năm rồi, còn
dạo Thiên-chúa-giáo-Dông-á-châu
chứng-bốn năm-trăm-năm nay, mà
thiên-hà thi người cũng nhiều lắm.

Thuở trước những giáo-dò của các
đạo, thi-dao nào thi tin-tưởng chí
thành, vi-dau mà gặp con-dao-biển
thoi-quai, dầu-chết với-dao-cứng-an
long không-nao-nao. Bởi thuở nay
long người-thuân-phat, cho-nên long
thinh-thanh như-dinh-dong không-doi.
Buổi bay giòi-thien-ha dâ van-minh,
khoa-hoc rộng, coi-hay, lại-huong
dang ty-do binh-dang, cho-nên các
dao-cung-hau suy-kem, mà cam-canh
thay-dao Phat-lai suy-nhiêu hon-het.
Hồi sao mà-dao phat-suy hon-het.
nay mai cung-se dem cau-phuong
ngon ay ma giai-soi tren moi vai
toi bao. Khong phai ngach, dien
doi ho chi co mot cau-phuong ngon
ay ma thoi, ho con thien-van-te
trieu cau-phuong ngon khac, ho
ban voi nhau cu lan luot dem ra
giai-tu cau.

Hay phai y kiem phan doi nhau,
nay mai cung-se dem cau-phuong
ngon ay ma giai-soi tren moi vai
toi bao. Khong phai ngach, dien
doi ho chi co mot cau-phuong ngon
ay ma thoi, ho con thien-van-te
trieu cau-phuong ngon khac, ho
ban voi nhau cu lan luot dem ra
giai-tu cau.

Điển-tu so họ coi hanh-bien,
roi dientoi phai lam dit trau, nua
chi muon xin-de-mi-xong (xin
bai-chay), nhung-chay Cuong-si
lai cho họ. Diec giac chay qui-tri co
bang-long-chay?

Cuong-si: Thanh-Lang.

Trước mắt một bao-hoc-sanh ở các
lop-lon dang luc han-han, thi-thay
hinh kinh thi lao-dong, thi-thay
hinh kinh thi lai

mà hoi ngoi giao-ho hoc giu
thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach
thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach
thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

thi-thay hanh-bien kinh-muon, sach

TÂN TÀN HIỆP THÀNH

Nhà hiệu có cửa hàng tại Tòa... ở tại đường Viết sô 40 ngay chợ Saigon mới.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kđ-nghiệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đầm mao mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kén (Nickel) quý khách & Lục-chau đều cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đó làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đó.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cản bách

Ma que dépose

PHÒNG TRÔNG RÀNG THIỀN NGHỆ

HIÊU LÂM-QUANG-SI

N° 92, Boulevard Bonnard

Ngang nhà thuốc thị (chợ mới) Saigon

LÂM-NGOC-THACH

Trên lầu N° 58, Rue d'Adran

Ngang tòa Tân-Dao (chợ cũ) Saigon

Kính cung quý Ông, quý Bà, quý Thủ và quý Cô đang rõ: Nguyễn chàng tôi làm nghề trồng rặng và bịch rặng vàng có hoa tím màu da, nến sáp kỵ cang, chè chún và khéo léo của chàng tôi làm chặng khác chi người Langsang, song một lần lưu tâm là nghệ chàng mà lại ở riêng của người thi vợy mà thôi.

LÂM-QUANG-SI

Khu co'à

XIN CHIỀU CÓ

A

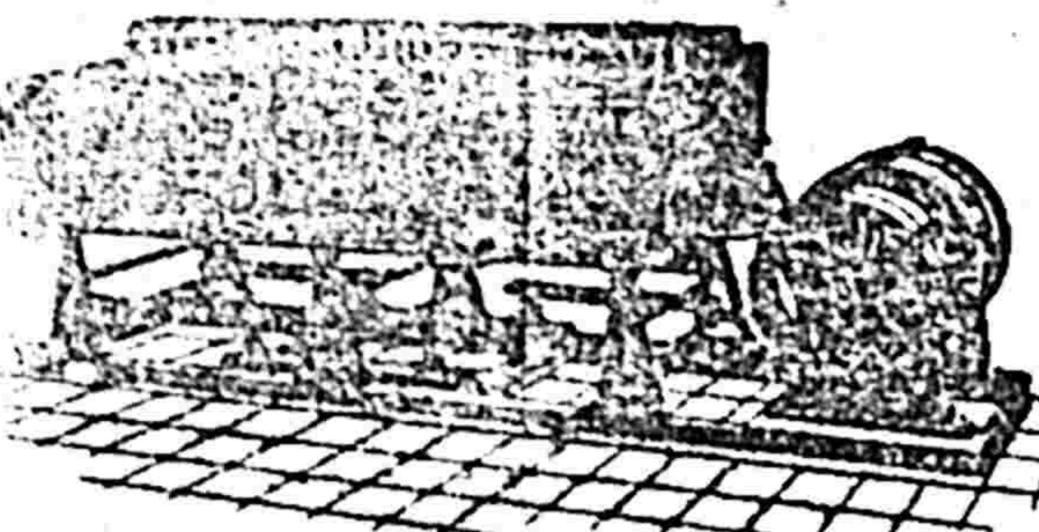
A. DENHOLMI

N° 36-38, Rue Lefèvre, N° 36-38

SAIGON

13 茶屋

THIỀN NGHỆ VỀ
VIỆC RÀNG MÁY
XAY LÒA GẠO
Đã nộp hơn 30 cái
nhà máy từ 10 tấn
đến 50 tấn ở
tại Đông-pháp.
Còn kinh doanh cháo
về xe lăn gạo xay ra
để bảo vệ và xe
lăn bị chạy tốt của
máy móc.

NGUYỄN GIẢN MÂY—ĐỒ PHỤ TÙNG—ĐỒ THAY BỘI—DÂY TRẦN
EMERIE—VĂN VĂN—MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG—MÔ-TU
NỔI SƠ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẶNG

HOTEL D'ANNAM
VIETNAM-KHÁCH-LÀU

N° 72 à 80, BOULEVARD CHARNER.—10, QUAI LE MYRE DE VILERS
Đường Kinh-lắp, đường Carabelli và đường mé-sóng
Le Myre de Vilera, SAIGON

HUỲNH-HUẾ-KÝ, Chủ tiệm

Kính cung Quý-khách rõ, tôi đơn một tiệm ngũ hiệu là HÔTEL D'ANNAM (Nem-Viet Khách-Lau) phòng rộng mát và sạch sẽ làm, cũng có đơn phòng & tầng dưới đất được cẩn thận Quý-khách, xin Quý-khách thưa dịp di Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thông thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẽ tại /trong mé sông Le Myre de Vilera, Khi trước ga xe lửa nhỏ, nhà số 19 Saigon

HOTEL-HUẾ-KÝ, Cửa khé.

HÀNG CHÀNH BÈN HUẾ-KÝ HIỆU
ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA E. U. A.

Hàng: Associated Oil Company Indochina Ltd. làm Đại-ly toàn cõi Đông-Pháp.
Đại-ly Lefèvre mua bán số 34 Saigon.

Đánh dây thép số: Associated Saigon. — Dây thép số 02.

Đại-ly ở các tỉnh

Cholon.—Lương-dông-Ký. Bavelia.—Hàng-Hoa. Camau.—Quân-district-Xương
9 Avenue Jaccard. Tâng.—Quán-tiền-Lai. Longxyn.—Thái-Vuong
Bavelia.—An-kim-Loi. Soi-rong.—Công-Xương. Cai-rang.—Trần-triệu-Ký
Vinh-Tueng. Tâng.—Đông-Thượng. Hoa-min.—Công-Phát
Khatrang.—Hap-Uu. Sader.—Bồng-Sach. Minh-hoa.—Mao-hoa
Phom-Penh.—Kim-sang-Heng. Soc-mang.—Hué-Phát. Moey.—Mj-hoa-Duong

Dầu sơn hiệu "CUP" kêu là "BROG". — Thượng bảo hảng
Dầu kín hiệu "CUP" kêu là "TASSE". — Tất nhât hảng
Dầu kín hiệu "CLOCHE" kêu là "HORLOGE". — Tất huy nhât

ĐỒ CÀN, ĐỒ THÉU VÀ HOA-LÝ

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NHÌM

Đường Espagne, số 200 (giác chờ mót), Saigon

GIÁ RẺ:

Tiệm này có tất dù các đồ CÀN DÙNG VỀ ĐÈN KHÍ như DÂY BÈN BÓNG ĐÈN, QUẠT MÁY ĐÈN, BẢN Ủ ĐÈN vân vân và dù các hòn ĐÈN THẤP BẮNG DẦU SÁNG VÀ DẦU LỬA có MÀNG SÓNG và HÀNG TƠ LỤA BẮC-KÝ.

Bán sỉ và bán lẻ giá rẻ.

Xưởng thợ-mộc, chạm và cẩn hiệu là:
"Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA"

Tại Láithieu Quai E. Outrey

Có đóng sập dù các thứ bàn, ghế, tủ, säng v.v. và bàn trang cơ, Trà, Cám-lai, Cố và có đủ thứ mỗ-đá Cẩm-thạch lòn nhỏ và đánh long-thon kíu.

Đã hơn 15 năm nay các nơi đều nghe danh và được vua Ông xưng khen ngợi làn. Có sản nhiều mỗ rất xinh A-p, để cho quý Ông ngheu chọn đồ khéo là. Muốn đặt đồ cho khéo và vừa ý, thì nên giao cho ta thương nghị với Xưởng thợ-mộc này.

DÔNG-PHÁP THÔI-BÁO

PHÒNG TRÔNG RÀNG THIỀN NGHỆ

HIÊU LÂM-QUANG-SI

N° 92, Boulevard Bonnard

Ngang nhà thuốc thị (chợ mới) Saigon

LÂM-NGOC-THACH

Trên lầu N° 58, Rue d'Adran

Ngang tòa Tân-Dao (chợ cũ) Saigon

Kính cung quý Ông, quý Bà, quý Thủ và quý Cô đang rõ: Nguyễn chàng tôi làm nghề trồng rặng và bịch rặng vàng có hoa tím màu da, nến sáp kỵ cang, chè chún và khéo léo của chàng tôi làm chặng khác chi người Langsang, song một lần lưu tâm là Vâm-cù mê bên (Tânn).

Là gach của tôi dày tuy mới lớp mà lùm dù thử ngồi gach, như là gach tiêu, gach thür, gach tan, ngồi đợi lâu, ngồi mặc, ngồi dài.

Lại tôi cũng có trầu bún vôi, cement, cát, gach bich-ton nữa.

Kính xin chư quý vị thương tình như có cần dùng các món nói trên đây xin tôi lui giao tiếp cùng tôi, tôi rất cảm ơn.

Chủ nhâm
NGUYỄN-TRUNG-CHÂNH
Làng Bình-Quới

TRAN-LONG

THIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY

ROTINIER

Réparation des Raquettes

Rue Turc n° 14

SAIGO

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, rộng có một ngàn lầu gác máy theo kiểu Hồng-kong, ghế dài, ghế dựa, ghế ngồi, lòn có nhô ca, du thê, dù dạng rất khéo lát, dù có sáu voi máy, dù đánh trai lát, già rẽ hon các tiệm khác. Xui-lết-vì tên chọi, to-vai long tiếc dài.

TRAN-LONG can khai.

HÀNG CHÀNH BÈN HUẾ-KÝ HIỆU:

ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA E. U. A.

Hàng: ASSOCIATED OIL COMPANY OF INDO-CHINA LTD

làm Đại-ly toàn cõi Đông-Pháp, mòn bài số 34 đường Lefèvre Saigon

Đánh dây thép số: Associated Saigon

Đây thép số

62

Đầu súng hiệu BROG

